

**2025 YILI HAZİRAN AYINDA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLİP RESMİ
GAZETEDE YAYIMLANAN İDARE HUKUKUNA İLİŞKİN İPTAL VE İHLAL KARARLARI**

Resmi Gazete	Kararın Künyesi	Konu	Gerekçe
3 Haziran 2025	Norm Denetimi 16/1/2025. E:2023/56. K:2025/16	633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'a eklenen geçici 20. maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "...Başkanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yapılacak sözlü ve/veya uygulamalı sınavda başarılı olmaları..." bölümünün iptali istemi hakkındadır.	Kuralda memurluk kadrosuna başvuranlarla ilgili yapılacak sözlü ve/veya uygulamalı sınava yönelik objektif ölçütler belirlenmeden bu konuda doğrudan Başkanlığa yetki tanındığı anlaşılmaktadır. Bu itibarla Başkanlığa tanınan yetkiyle ilgili ile temel ilke ve esasların tespit edilmemesi nedeniyle herhangi bir belirlilik içermeyen kuralla kamu hizmetlerine girme hakkına yönelik olarak öngörülen sınırlamada kanunilik şartı sağlanmamıştır. Kuralın iptali gerekir.
5 Haziran 2025	Bireysel Başvuru 28/11/2024. 2020/23803	Başvuru, yürütülen adli soruşturma gerekçe gösterilerek tesis edilen bilirkişi listesinden çıkarma işlemi nedeniyle özel hayata saygı hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.	Kişiyi terör örgütüyle irtibatlı ya da iltisaklı olarak kabul edilmek için kişi hakkında yalnızca kovuşturma bulunmasının yeterli kabul edilmesi, söz konusu kavramların kapsam ve sınırlarının yargı kararlarıyla belirlenmesi konusunda yargısal makamlara tanınan takdir yetkisini anlamsızlaştırır. Uygulanan somut tedbirin başvuru üzerinde doğuracağı etki de göz önüne alındığında özellikle yargılama sürecinde devletten beklenen yükümlülüklerin OHAL şartlarında da yerine getirilmesi gerektiği açık olmasına rağmen mevcut başvurunun şartlarında anılan yükümlülüğe uygun şekilde hareket edilmediğinden başvurunun özel hayata saygı hakkı ihlal edilmiştir.

12 Haziran 2025	Bireysel Başvuru 9/1/2025 2020/17953	Başvuru, toplu sözleşmenin tarafı sendikanın üyesi olmayan kamu görevlilerinin daha yüksek aidat ödeyerek sosyal denge tazminatından yararlandırılmasına ilişkin toplu sözleşme hükmünün iptal edilmesi nedeniyle sendika hakkıyla bağlantılı olarak ayrımcılık yasağının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.	Toplu sözleşmenin tarafı sendikaya üye olanlarla olmayanlar arasındaki farklı muamelenin sendikalaşmayı teşvik amacı taşıyan nesnel ve haklı bir sebebe dayanıp dayanmadığı; nesnel ve haklı sebebe dayanıyorsa bu farklı muameleyle anılan sendikaya üye olmayanlara yüklenen külfetin orantılı olup olmadığı hususlarının ortaya konulması gerekmektedir. Ancak eldeki başvuruya bakıldığında mahkemelerce salt farklı oranlar üzerinden aidat alınmasının eşitsizliğe neden olacağı belirtilmiş; bu durumun nesnel ve haklı bir sebebe dayanıp dayanmadığı ve orantılı olup olmadığı hususları tartışılmamıştır. Bu nedenle sendika hakkıyla bağlantılı olarak ayrımcılık yasağı ihlal edilmiştir.
13 Haziran 2025	Norm Denetimi 6/3/2025 E:2024/169 K:2025/72	Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'un 3. maddesinin ikinci fıkrasının (<i>Fiil, 1 inci maddede yazılı kıymetlerin izinsiz olarak yurttan çıkarılması veya yurda sokulması mahiyetinde ise 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümlerine göre suç veya kabahat oluşturmadığı takdirde kişi; eşya ve kıymetlerin rayiç bedeli kadar, teşebbüs halinde bu bedelin yarısı kadar idarî para cezası ile cezalandırılır.</i>) iptali istemi hakkındadır.	Kuralın kabahati işleyen kişinin kusur derecesi, paranın kaynağı, korunmak istenen meşru amacın ne ölçüde zarar gördüğü gibi unsurları incelemeye imkân vermemek suretiyle olayın şartlarına göre müdahaleyi ölçülü kılabilecek farklı sonuçlara ulaşılmasını engellediği gözetildiğinde kişilere aşırı bir külfet yüklediği sonucuna varıldığından kural, Anayasa'nın 13. ve 35. maddelerine aykırıdır. Kuralın iptali gerekir.(*)

23 Haziran 2025	Norm Denetimi 22/4/2025 E:2024/234 K:2025/99	657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Adaylık devresi içinde göreve son verme" başlıklı 56. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "...hal ve hareketlerinde memuriyetle bağdaşmayacak durumları,..." ibaresinin iptali istemi hakkındadır.	Kuralda ilişik kesmeyi gerektiren <i>memuriyetle bağdaşmayacak eylem ve davranışlarda bulunma</i> hâlini oluşturan durumların objektif bir değerlendirme yapmaya imkân vermeyecek, keyfî uygulamalara yol açabilecek şekilde sınırlarının belirsiz olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla kamu hizmetlerinde kalma hakkına sınırlama getiren kuralın belirli ve öngörülebilir nitelikte olmadığı, keyfiliğe karşı yeterince güvence içermediği, bu nedenle temel hak ve özgürlüklerin kanunla sınırlanması gerekliliği yle bağdaşmadığı sonucuna ulaşıldığından kural, Anayasa'nın 13. ve 70. maddelerine aykırıdır. Kuralın iptali gerekir.(*)
23 Haziran 2025	Norm Denetimi 22/4/2025 E:2025/29 K:2025/102	Kamu İhale Kanunu'nun 53. maddesinin (j) fıkrasının beşinci paragrafının (<i>Bu fıkranın (1) numaralı bendi uyarınca tahsil edilen bedel hiçbir durumda iade edilmez.</i>) iptaline karar verilmesi hakkındadır.	Kanun kapsamındaki ihalelerde yükleniciden sözleşme bedelinin on binde beşi oranında tahsil edilen tutarın Kurum tarafından hiçbir durumda iade edilmeyeceğini öngören kuralın, ihalenin iptalinde veya sözleşmenin feshinde kendisine kusur atfedilemeyecek kişilere aşırı bir külfet yüklediği, kamu yararı ile mülkiyet hakkı arasında gözetilmesi gereken adil dengeyi kişi aleyhine bozarak orantısız bir sınırlamaya neden olduğu anlaşıldığından kural Anayasa'nın 13. ve 35. maddelerine aykırıdır. Kuralın iptali gerekir.(*)

26 Haziran 2025	Norm Denetimi 27/3/2025 E:2024/189 K:2025/83	2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 45. maddesinin (6) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin (Bölge idare mahkemelerinin 46 ncı maddeye göre temyize açık olmayan kararları kesindir.) “istinaf başvurusunun kısmen veya tümünden kabulü hali” yönünden iptaline karar verilmesi istenmektedir.	Davaların makul sürede ve en az giderle sonuçlandırılması amacına daha hafif bir sınırlamayla ulaşılması mümkünken bölge idare mahkemelerinin 46. maddeye göre temyize açık olmayan kararlarının kesin olduğunu hükme bağlayan kural, “<i>istinaf başvurusunun kısmen veya tümünden kabulü hali</i>” yönünden hükmün denetlenmesini talep etme hakkına ölçüsüz bir sınırlama getirmiştir. Kural, Anayasa’nın 13. ve 36. maddelerine aykırıdır. Kuralın iptali gerekir.
26 Haziran 2025	Norm Denetimi 27/3/2025 E:2025/13 K:2025/89	657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun “Zamanaşımı” başlıklı 127. Maddesinin Anayasa’nın 10. maddesine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talep edilmektedir.	Kuralda, disiplin cezalarına karşı idari yargıda açılan davalarda verilen iptal kararlarının gerekçesinin idareye ilgili hakkında başka bir disiplin işlemi tesis etme olanağı tanınması hâlinde idarece yeniden işlem tesisi sırasında uyulması gereken zamanaşımı sürelerine ilişkin olarak herhangi bir hükme yer verilmemiştir. Bu yönüyle kuralın kınama cezasını gerektiren hâllerle ilgili olarak, kamu görevlilerinin disiplinsizliğinin cezasız kalmaması şeklindeki kamu yararı amacı ile kişilerin süresiz olarak ceza tehdidiyle karşı karşıya kalmasının önlenmesi yönündeki hukuki menfaat arasında adil dengeyi koruyacak güvenceleri içermediği sonucuna varılmıştır. Bu itibarla kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarını önleyecek nitelikte tedbirler içermeyen, hukuki öngörülebilirlik ve belirlilik ilkeleriyle bağdaşmayan kural hukuk devleti ilkesini ihlal etmektedir. Açıklanan nedenlerle kural “<i>kınama cezası</i>” yönünden Anayasa’nın 2. maddesine aykırıdır. Kuralın iptali gerekir. (*)

* İptal kararı, Resmi Gazete’de yayımlanma tarihinden dokuz ay sonra yürürlüğe girecektir.

Hazırlayan: Av. Gamze ÇELİKKOL